

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

BG

Реч

10 ноември 2020 г.

Реч на г-н Клаус-Хайнер Лене — председател на Европейската сметна палата

Представяне на Годишния доклад на ЕСП за 2019 г.

Комисия по бюджетен контрол на Европейския парламент

10 ноември 2020 г.

В случай на различия,
предимство има устното изложение на речта.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Уважаема госпожо председател (г-жа Hohlmeier),

Уважаеми докладчици и докладчици в сянка относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета,

Уважаеми членове на CONT,

Уважаеми г-н комисар (Hahn),

Уважаеми представители на председателството на Съвета,

Дами и господа,

Радвам се, че съм тук заедно с моя колега Тони Мърфи, когото вече познавате и който за първи път ме придружава в качеството си на отговорник за изготвянето на Годишния доклад.

Тази **година** е **изпълнена с предизвикателства** и не прилича на никоя друга година. Както винаги в Европейския съюз **големите кризи** водят до **големи стъпки напред** и иновации, които считахме за невъзможни само допреди няколко месеца.

Поради това, въпреки че сега представям пред вас Годишния доклад на Сметната палата за 2019 г., всички ние имаме предвид големите решения и споразумения, които оформят разходите и финансовото управление на ЕС **за следващите седем години** — МФР и инструмента Next Generation EU.

В качеството си на външен одитор на ЕС Сметната палата направи всичко възможно, за да продължи да извършва **ефективна публична одитна дейност** в ЕС след избухването на пандемията, предизвикана от COVID-19.

Какво констатирахме?

По отношение на разходите Сметната палата изчислява, че общият процент грешки остава **стабилен** — от 2,6 % за 2018 г. на **2,7 %** за 2019 г. Това общо твърдение, разбира се, прикрива значителни различия между различните области на политиката.

В областта на **конкурентоспособността** Сметната палата изчисли увеличен процент грешки (4 %), който е свързан предимно с недопустими разходи. Това, което ЕСП твърди от години, със сигурност

е част от решението в тази област, а именно по-нататъшно опростяване на сложните правила относно разходите за персонал. Сметната палата също така провери одитите, извършени както от Комисията, така и от външни одитори, работещи от нейно име, и установи, че те са само частично надеждни, и че определено все още има възможност за напредък.

В областта на **природните ресурси** Сметната палата отбеляза подобрения, с които изчисленият процент грешки достига 1,9 %. А това, заедно с други доказателства, представени от системата за контрол, води до заключението, че грешките в тази област са малко под прага на същественост. Това е **добра новина**, по-специално за директните плащания, основани главно на площта на земеделската земя, декларирана от земеделските стопани. Те продължават да бъдат значително **под прага на същественост** и представляват 70 %, т.е. преобладаваща част от разходите по тази функция. Въпреки това пазарните мерки, развитието на селските райони, рибарството и действията в областта на климата, които представляват останалите 30 % от разходите по тази функция, продължават да бъдат засегнати от съществено ниво на грешки. Що се отнася до разширената роля на националните **сертифициращи органи** от 2015 г. насам, след повторно извършване на някои от техните одити, Сметната палата счита за наложителни редица подобрения в съответствие с оценката на Комисията на тези одити.

В областта на **администрацията** Сметната палата не открива съществени грешки, какъвто беше случаят и през последните две години.

В областта на **сближаването**, където **националните одитни органи** играят решаваща роля в рамката за предоставяне на увереност и контрол, Сметната палата направи преглед на работата на 18 такива органа и продължи да открива грешки, които те не са установили. Сметната палата изчисли, че грешките в тази област са в размер на **4,4 %**, като се вземат предвид корекциите, направени от органите на държавите членки. Това е по-малко от миналата година, но все още е съществено. Грешките, които одитните органи не са открили, и други недостатъци в процентите остатъчни грешки, докладвани от двете отговорни генерални дирекции на Комисията — ГД „Регионална и селищна политика“ и ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (риск при плащане съответно 3,1 % и 2,2 %), са отразени в изчисленията на **Комисията** за нивото на грешки, което поради това Сметната палата счита за **занижено**. Ако националните органи и Комисията успеят да изчистят този проблем през следващите години, Сметната палата ще бъде в състояние **да разчита в по-голяма степен** на работата на одитните органи на държавите членки и на техните резултати или дори да **удостоверява валидността** на тяхната оценка. Но все още не сме на този етап. Известна

ми е твърдата решимост на Комисията да постигне тази цел и се нуждаем от големи усилия на всички равнища, за да я осъществим.

Защо обръщам такова голямо внимание на областта на сближаването?

Отговорът е съвсем прост: в продължение на няколко години ЕСП прави разграничение между разходите, които счита за **високорискови**, например за сближаване, и тези, които счита за нискорискови. Високорисковите разходи съдържат съществено ниво на грешки, изчислено на **4,9 %** (2018 г. — 4,5 %).

И така, какво се случи през 2019 г.? Въпреки някои индивидуални положителни или отрицателни елементи, няма **съществена** промяна в съответните области на политика и продължават да съществуват слабости в последващите проверки.

Но **делът** на високорисковите разходи, по-специално в областта на сближаването, се е увеличил (53 %). Това не е проблем сам по себе си — добро и очаквано развитие е разходите за сближаване да се увеличават. Никой не е виновен за това. Това обаче означава, че съществено ниво на грешки понастоящем засяга по-голямата част от одитната популация на Сметната палата — следователно грешките са широко разпространени. Ето защо за финансовата 2019 година Сметната палата реши да изрази **отрицателно становище** относно разходите, вместо становище с резерви както в предходни години.

Това само по себе си **не** следва да се разглежда като някакво обвинение срещу Комисията — след като всички **органи на държавите членки** управляват приблизително 74 % от разходите на ЕС. Всеки субект има своята функция във веригата и прекомерното опростяване в този случай няма да ни помогне.

Това също така **не** следва да се разглежда като някаква **крачка назад** в управлението след трите последователни години, за които Сметната палата изрази становища с резерви относно разходите. Ако разгледаме ситуацията отпреди десет години, можем да кажем, че сме изминали дълъг път и не са направени **крачки назад**, по-скоро има **продължаващи структурни проблеми** в някои области, които трябва да бъдат преодолени. Нуждаем се от **ясни и прости правила** за всички финанси на ЕС, а също така се нуждаем от **ефективни проверки** за това как се изразходват средствата и дали се постигат планираните резултати.

Това, което е по-важно от нашето общо заключение или генерално твърдение, е действителната ситуация по места и заключенията ни относно различните разходни области, които са **много**

разнородни. Ето защо Ви приканвам да разгледате тези области, докато през следващите седмици и месеци подготвяте решението на Парламента за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.

Уважаема госпожо председател, дами и господа,

Говоря пред вас в контекста на работата ни за **следващия финансов период**. Очертава се разходите на ЕС почти да се удвоят през следващите години и за пръв път няма да е преувеличение, ако наречем това „историческо“ развитие. Ето защо призивът ми е **да се поучим от собствения си опит**, за да създадем възможно най-добрата възможна система за МФР и Next Generation EU. Европейският съюз ще има само една възможност да постави системата на добра основа.

Ето защо ви приканваме да помогнете на ЕСП **да защити финансовите интереси на ЕС** срещу нередности и измами. Уверен съм, че комисията по бюджетен контрол е нашият силен съюзник в това отношение. През 2019 г. Сметната палата изпрати на ОЛАФ девет случая на съмнения за измама, открити в процеса на нашите одити, и се надявам, че ще можем да поддържаме тесни връзки също и с Европейската прокуратура веднага щом тя започне да функционира, първоначално в 22 държави. Договорите изискват от държавите членки **ефективни и независими правосъдни системи**, които решително да защитават финансовите интереси на ЕС по същия начин, както ако те бяха национални финансови интереси. Известна ми е ангажираността на вашата комисия, спомогнала за постигането на важното политическо споразумение между съзаконодателите миналата седмица, което включва няколко от препоръките, отправени преди това от Сметната палата в нейното становище, и поздравявам в тази връзка по-специално съдокладчика г-н Sarvaаа.

Нека се поучим от предишния опит чрез стартирането **възможно най-скоро** на новия финансов период. Разбира се важно е нещата да се случват по правилния начин, но имайте предвид, че до края на 2019 г., предпоследната година от настоящия седемгодишен бюджет, само 40 % от договореното финансиране от ЕС за седемгодишния период е изплатено, като някои държави членки са използвали по-малко от една трета — обобщената таблица по държави може да бъде намерена в изготвения от ЕСП кратък преглед на одита на ЕС. Както виждате, трудностите при **усвояването на средствата на ЕС** са постоянен проблем по места, независимо от целите или изискванията, определени на политическо равнище. Това е допринесло за увеличение на неразплатените поети задължения („reste à liquider“), които достигат 298 млрд. евро в края на

2019 г. и които ще трябва да бъдат уредени чрез подходящи мерки не само през текущата, но и през следващата МФР.

Дами и господа, позволете ми да приключа със следните думи:

В тези времена на криза държавите членки и Европейската комисия носят огромна отговорност за доброто и ефективно управление на финансите на ЕС. Годишният доклад на ЕСП, който с удоволствие обсъждам днес с Вас, показва, че са необходими **допълнителни усилия**. Вие, като пряко избрани членове на Парламента, имате **важното задължение** да упражнявате законодателен и политически контрол, за да направите така това да се случи.

Благодаря Ви за вниманието.